

Ympäristö- ja rakennuslautakunta

Lausunto Etelä-Suomen aluehallintovirastolle vesilupahakemuksesta rantarakenteiden ja vesialueelle läjitettyjen kivien läjityksen pysyttämiseen Isossa Lehtisaassa

Valmistelijat / lisätiedot:
Fagerlund Miina

etunimi.sukunimi@espoo.fi
Vaihde 09 816 21

Päätösehdotus

Ympäristöjohtaja Söderman Tarja

Espoon kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisena toimiva ympäristö- ja rakennuslautakunta katsoo rannan läjityksien poistosta aiheutuvan enemmän haittaa vesi- ja ranta-alueelle kuin rantarakenteiden pysyttämisestä. Luvan hakija on lupahakemuksessa esitetyn selvityksen mukaan jo poistanut valtaosan ranta-alueelle ja vesijätölle tekemästään läjityksestä. Toimenpiteiden myötä ja ajan saatossa ranta-alue on palautunut lähelle ennen rannalle tehtyjä läjityksiä vallinnutta tilaa. Hakijan esittämät kustannukset viimeistenkin läjityksien poistamiseksi voidaan katsoa kohtuuttomiksi niistä syntyviin hyötyihin verrattuna, varsinkin kun toimenpiteistä voidaan katsoa aiheutuvan haittaa jo palautuneelle ranta- ja vesialueelle. Ympäristö- ja rakennuslautakunta puoltaa luvan myöntämistä rantarakenteiden ja vesialueelle läjitettyjen kivien pysyttämiseen.

Käsittely

Päätös

Ympäristö- ja rakennuslautakunta:

Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on pyytänyt 23.11.2022 Espoon ympäristönsuojeluviranomaiselta lausuntoa [REDACTED] vesilupahakemuksesta koskien rantarakenteiden ja vesialueelle läjitettyjen kivien läjityksen pysyttämiseen Isossa Lehtisaassa. Asian diaarinumero on ESAVI/26450/2022. Etelä-Suomen aluehallintovirasto on myöntänyt Espoon ympäristönsuojeluviranomaiselle lisäaikaa lausunnon antamiseen 31.1.2023 saakka. Kuulutus ja hakemusasiakirjat ovat nähtävillä aluehallintoviraston lupatietopalvelussa: <https://ylupa.avi.fi/fi-FI/asia/2251897>

Hakija hakee lupaa pysyttää omistamansa kiinteistön [REDACTED] ranta-alueelle kivistä tehdyn penkereen (tukimuurin) ja sen yläpuolelle läjitetyt vuonna 2015 suoritetun vesialueen ruoppaamisesta syntyneet ruoppausmassat. Hakija arvioi, että pieni osa, noin 1-1,5 m verran, rakenteista ja täytöistä saattaa sijaita viereisellä Espoon kaupungin

omistaman kiinteistön [REDACTED] vesijätöllä. Hakijan mukaan tehtyjen töiden jäljet ovat maisemoituneet, eikä ranta-alue poikkea alueen muista rakennetuista ranta-alueista.

Lisäksi lupaa haetaan Espoon kaupungin vesialueelle [REDACTED] saman ruoppaustoimenpiteen yhteydessä läjitettyjen kivien pysyttämiseen. Hakijan mukaan kivien nykyinen sijainti ei haittaa merenkulkua tai tonteille pääsyä.

Kiinteistön [REDACTED] ranta-alue on Soukanniemi-Suvisaariston osayleiskaavassa pl-alue, joka on kaavamääräyksen mukaan luonnontilassa säilytettävää tontinosaa, joka on hoidettava niin, ettei maiseman luonne oleellisesti muutu. Osayleiskaavan vesialueilla on voimassa maankäyttö- ja rakennuslain 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus, jonka mukaan maisemaa muuttava maanrakennustyö, puiden kaataminen tai muu vastaava toimenpide edellyttää maisematyölupaa.

Taustaa

Hakija ilmoitti 16.9.2013 päivätyllä ilmoituksella Uudenmaan ELY-keskukselle vesirakennustyöstä omistamansa kiinteistön [REDACTED] edustalla [REDACTED] vesialueella [REDACTED] ja Espoon kaupungin vesialueella [REDACTED]. Ilmoituksen mukaan ruoppauksen tarkoituksena on veneväylän kunnostaminen ja uimarannan rakentaminen.

Uudenmaan ELY-keskus katsoi 15.10.2013 antamassaan lausunnossa, että ruoppaus voidaan toteuttaa suunnitelman mukaisesti. Näin toteutettuna hankkeesta ei ennalta arvioiden aiheudu vesilain 3 luvun 2 §:ssä tarkoitettuja muutoksia tai seurauksia ja ruoppaukset voidaan toteuttaa ilman Etelä-Suomen aluehallintoviraston lupaa, mikäli työssä noudatetaan seuraavia periaatteita:

- 1) Ruoppaustyö tulee tehdä 1.9.–30.4. välisenä aikana linnustolle ja vesistön virkistyskäytölle aiheutuvien haittojen minimoimiseksi.
- 2) Tällä ilmoituksella voidaan ruopata enintään 200 m³ massoja. Määrän ylityksistä on tehtävä vesilain 2 luvun 15 §:n mukainen ilmoitus y-vastuualueelle.
- 3) Työt tehdään yhtäjaksoisesti loppuun saakka.
- 4) Ruoppaus suoritetaan siten, että vesistölle ja sen käytölle aiheutuu mahdollisimman vähän vahinkoa ja haittaa. Ruoppausalueen reunat luiskataan riittävän loiviksi sortumien estymiseksi.
- 5) Ruopattavat massat sijoitetaan ruoppaustyön teettäjän kiinteistölle ja ruoppausmassat tulee läjittää riittävän kauas rannasta ja niin korkealle, etteivät ne valu takaisin vesistöön. Toisen omistamalle kiinteistölle saa läjittää massoja vain kiinteistön omistajan suostumuksella.
- 6) Hankkeen mahdollisesti tarvitsema maankäyttö- ja rakennuslain mukainen lupa on haettava Espoon kaupungilta.
- 7) Ruoppaustyön teettäjä on vastuussa hankkeesta mahdollisesti aiheutuvista vahingoista, haitoista ja muista edunmenetyksistä. Ruopattavalla alueella mahdollisesti olevien johtojen, kaapeleiden tms. rakenteiden sijainti tulee selvittää ennen työhön ryhtymistä. Työ on tehtävä näitä vaurioittamatta.
- 8) Työn päätyttyä työskentelyalueet on saatettava asianmukaiseen ja maisemallisesti hyväksyttävään kuntoon.
- 9) Työn aloittamisesta ja valmistumisesta on ilmoitettava y-vastuualueen valvojalle. Valmistumisilmoitukseen on liitettävä tieto ruopatuista massamääristä.

Uudenmaan ELY-keskuksen 15.10.2013 antama lausunto oli voimassa 30.4.2014 saakka. Voimassaoloa jatkettiin 30.4.2015 saakka.

Vesilupahakemuksen mukaan ruoppaustyö suoritettiin ruoppauslautalla vuoden 2015 keväällä. Hakijan mukaan ruoppausmassat ja pienemmät kivet läjitettiin hakijan kiinteistön rantaan siellä jo aikaisemmin olleen penkereen taakse sekä Espoon kaupungin kiinteistön [REDACTED] vesijätöltä vuokratulle alueelle. Ruoppausurakoitsija sijoitti joitakin kiviä ruopatun veneväylän viereen Espoon kaupungin [REDACTED] vesialueelle mahdollistaen ruoppauslautan pääsyn matalaan rantaan.

[REDACTED] otti yhteyttä Uudenmaan ELY-keskukseen 23.4.2015, koska ruoppaushanke oli toteutettu vastoin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen 15.10.2013 lausuntoa. ELY-keskus lähetti [REDACTED] asiasta selvityspyynnön 8.5.2015. [REDACTED] 15.5.2015 antaman selvityksen ja paikalla 18.8.2015 suoritettun tarkastuksen perusteella ELY-keskus totesi mm., että ruoppausmassat oli pääosin läjitetty [REDACTED] omistaman tontin rannassa olevan kivipenkereen taakse, mutta läjitysalueesta noin 130 m² sijaitsi Espoon kaupungin omistamaan vesialueeseen [REDACTED] kuuluvalla vesijätöllä ja noin 15 m² [REDACTED] omistamaan vesialueeseen [REDACTED] kuuluvalla vesijätöllä. Ruoppausmassojen läjitys [REDACTED] ja Espoon kaupungin omistamiin vesialueisiin kuuluville vesijätöille oli tehty ilman omistajien suostumusta vesilain 2 luvun 6 §:n ja ELY-keskuksen lausunnon kohdan 5 vastaisesti. Myös ruoppauksen yhteydessä suoritettua kivien kasaamista vesialueelle voitiin pitää ruoppausmassan läjityksenä. Lisäksi ruoppausmassoja oli todennäköisesti valunut jonkin verran läjitysalueelta takaisin mereen.

Ruoppaushanke toteutettiin myös ilman ELY-keskuksen lausunnon kohdassa 6 edellytettyä Espoon kaupungilta haettavaa maankäyttö- ja rakennuslain mukaista lupaa. Pääosa läjitysalueesta sijoittui Soukanniemi-Suvisaariston osayleiskaavassa pl-merkinnällä osoitetulle alueelle, joka on kaavamääräyksen mukaan luonnontilassa säilytettävää tontinosaa, joka on hoidettava niin, ettei maiseman luonne oleellisesti muutu. Osayleiskaavan vesialueilla on myös voimassa maankäyttö- ja rakennuslain 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus, jonka mukaan maisemaa muuttava maanrakennustyö, puiden kaataminen tai muu vastaava toimenpide edellyttää maisematyölupaa. Espoon kaupungin kaavoitusviranomaisen antoi asiasta lausunnon 9.10.2015, jonka mukaan suoritettua ranta-alueen täyttöö ja pengerrystä ei voitu pitää alueella voimassa olevan Soukanniemi-Suvisaariston osayleiskaavan mukaisena toimenpiteenä. Lausunnon mukaan myös vesialueen maantäyttö oli osayleiskaavan kaavamääräysten vastaista.

[REDACTED] saattoi vireille 22.5.2015 ja Uudenmaan ELY-keskus 5.11.2015 hallintopakkohakemukset (ESAVI/4536/2015 ja ESAVI/9070/2015) Etelä-Suomen aluehallintovirastoon lainvastaisen tilan oikaisemiseksi. 20.6.2016 annetuissa päätöksissä 128/2016/2 ja 129/2016/2 Etelä-Suomen aluehallintovirasto määräsi:

1) kiinteistön [REDACTED] omistajan [REDACTED] poistamaan vuonna 2015 Espoon kaupungin Pappilankylässä Isossa Lehtisaarella tehdyssä vesialueen ruoppauksessa kiinteistöihin [REDACTED] ja [REDACTED] kuuluville vesijätöille läjitetyt ruoppausmassat sekä poistamaan kiinteistöltä [REDACTED] Soukanniemi-Suvisaariston osayleiskaavan mukaiselle pl-alueelle läjitetyt ruoppausmassat. Kiinteistön [REDACTED] maa- ja vesialueen väliselle rajalle saa jäädä kiviä siinä määrin, että ne määrältään ja kooltaan vastaavat rannalla aiemmin vallinnutta tilannetta. Työt on tehtävä 3 000 euron sakon uhalla 31.5.2017 mennessä.

2) [REDACTED] poistamaan Espoon kaupungin vesialueelle [REDACTED] vuonna 2015 toteutetun ruoppauksen yhteydessä läjitetyt kivet, joiden sijainnit käyvät ilmi Uudenmaan ELY-keskuksen 18.8.2015 tekemää tarkastusta koskevasta pöytäkirjan liitekartasta. Molemmat paikat on merkitty sanoilla "kari". Työt on tehtävä 1000 euron sakon uhalla 31.5.2017 mennessä.

[REDACTED] hankki kesällä 2016 maalta käsin operoivan kaivinkoneen, joka siirsi valtaosan ranta-alueelle läjitetyistä ruoppausmassoista [REDACTED] tontin yläosaan pl-merkinnällä osoitetun alueen ulkopuolelle. Samalla [REDACTED] ranta-alueella olevan penkereen viereen levitettiin suodatinkankaat, ettei maata pääsisi valumaan mereen. Vesialueelle karikossa oleville kiville ei voitu tehdä mitään, sillä kohtuuhintaista urakoitsijaa ei saatu. Ainoa saatu tarjous oli kokonaiskustannuksiltaan yli 70 000 €.

[REDACTED] valitti aluehallintoviraston päätöksistä (20.6.2016, 128/2016/2 ja 129/2016/2) Vaasan Hallinto-oikeuteen, joka piti 3.11.2017 antamallaan päätöksellä nro 17/0352/2 (dnro 01140/16/5211) aluehallintoviraston päätökset voimassa pidentäen kuitenkin määräaikaan 31.5.2018 saakka.

7.6.2018 pidetyllä maastotarkastuksella todettiin, ettei hallintopakkopäätöksessä edellytetyt toimenpiteet oltu tehty lukuun ottamatta päävelvoitteessa 1 tarkoitettua ruoppausmassojen poistamista kiinteistön [REDACTED] kuuluvalta vesijätöltä. ELY-keskus teki 26.9.2018 aluehallintovirastolle hakemuksen uhkasakkojen tuomitsemiseksi maksettavaksi.

Aluehallintovirasto tuomitsi 3.8.2019 antamallaan päätöksillä 338/2019 ja 339/2019 uhkasakot maksettaviksi sekä määräsi [REDACTED] toteuttamaan päävelvoitteet 30.4.2020 mennessä ja asetti uudet uhkasakot (päävelvoitteen 1 osalta 6000 euroa ja päävelvoitteen 2 osalta 2000 euroa). [REDACTED] valitti päätöksestä Vaasan hallinto-oikeuteen ja myöhemmin Korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Korkeimman hallinto-oikeuden päätöksessä 450 diaarinumero 46/1/21 16.12.2021 ei annettu valituslupaa Vaasan hallinto-oikeuden päätökseen 21/0092/3 diaarinumero 01207/19/5211 8.6.2021. Vaasan hallinto-oikeus hylkäsi valituksen vesilainmukaisessa hallintopakkoa asiassa ja pidensi päävelvoitteiden 1 ja 2 toteuttamiselle asetetun ajan päättymään 30.4.2022.

Aluehallintovirasto määräsi [REDACTED]

1) 6 000 euron sakon uhalla poistamaan vuonna 2015 Espoon kaupungin Pappilankylässä Isossa Lehtisaarella tehdystä vesialueen ruoppauksessa kiinteistölle [REDACTED] kuuluvalle vesijätölle läjitetyt ruoppausmassat sekä poistamaan kiinteistöltä [REDACTED] Soukanniemi-Suvisaariston osayleiskaavan mukaiselle pl-alueelle läjitetyt ruoppausmassat.

2) 2 000 euron sakon uhalla poistamaan Espoon kaupungin vesialueelle [REDACTED] toteutetun ruoppauksen yhteydessä läjitetyt kivet, joiden sijainnit käyvät ilmi Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen 18.8.2015 tekemää tarkastusta koskevasta pöytäkirjan liitekartasta.

20.5.2022 pidetyllä maastotarkastuksella todettiin, ettei päävelvoitteita 1 ja 2 ole tehty. Uudenmaan ELY-keskus antoi lisäaikaan ennallistamistöiden tekoon 30.4.2023 mennessä. Tarkastuksella todettiin vesialueen olevan kivikkoinen eikä se poikennut muusta ympäröivästä vesialueesta. Kivetty ranta-alue näytti lähes samalta kuin muutkin alueen rakennetut rannat. Tarkastuksella todettiin, että rantarakenteiden pysyttämiseksi ja vesialueelle läjittämiseksi voi hakea lupaa Etelä-Suomen aluehallintovirastosta.

Päätöshistoria

Liitteet

Oheismateriaali

Tiedoksi